

Informácia z 8. zasadnutia

Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády Slovenskej republiky pre duševné zdravie

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

12. marca 2024, 10.00 h., zasadacia miestnosť č. 117, kombinovanou formou

---

1. Kontrola uznášaniaschopnosti výboru

Pri kontrole uznášaniaschopnosti výboru v úvode zasadnutia bolo prítomných 26/27 (z toho s hlasovacím právom 20 členov výboru;) podľa čl. 7 ods. 4 Štatútu výboru je výbor spôsobilý zasadať a uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov, výbor bol počas celého zasadnutia uznášaniaschopný.

8. zasadnutie Výboru pre primárnu prevenciu viedol v zmysle čl. 5 ods. 1, písm. c) Štatútu Výboru pre primárnu prevenciu predseda, generálny riaditeľ sekcie ľudských práv Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Ján Gabura, ktorý privítal prítomných a predstavil nové členky a nových členov výboru. Zároveň im odovzdal menovacie dekréty.

Členovia výboru boli v úvode predsedom výboru oboznámení so skutočnosťou, že vo výbore sú neobsadené dve miesta /zástupca všeobecných lekárov pre dospelých a zástupca klinických psychológov/. Vyjadril presvedčenie, že do budúceho zasadnutia výboru budú tieto voľné nominácie vo výbore obsadené.

Schválenie návrhu programu zasadnutia výboru

Po otvorení zasadnutia a kontrole uznášaniaschopnosti výboru sa schvaľoval program ôsmeho zasadnutia výboru. Členovia výboru dostali priestor na uplatnenie pripomienok k programu. Nikto z účastníkov nemal pripomienky k navrhovanému programu a nikto nenavrhol doplnenie do bodu Rôzne. Program bol jednomyselne schválený.

Schválený program:

1. *Otvorenie*
2. *Voľba podpredsedu Výboru pre primárnu prevenciu*
3. *Informácia k Zákonu o dištančnom poradenstve prostredníctvom liniek pomoci*
4. *Informácia komisára pre deti o Aktuálnej výzve v prevencii duševných problémov detí a predstavenie Národného prevenčného mechanizmu*
5. *Informácia k Duševnému a neurovývinovému zdraviu detí ranného veku*
6. *Informácia o Fonde pre podporu duševného zdravia*
7. *Rôzne*

K bodom programu č.3, č.5 a do bodu Rôzne programu zasadnutia výboru, bol jeho členom vopred zaslaný podkladový materiál.

8.zasadnutie výboru sa konalo v hybridnom formáte, časť jeho členiek a členov bola prítomná prezenčne a časť členiek a členov výboru bola pripojená pomocou videokonferencie. (Desanka Kanderová tajomníčka Rady vlády SR pre duševné zdravie, Miroslava Palušná, Branislav Chrenka, Lucia Košťálová, Lenka Bodnárová, Terézia Rosenbergerová.)

2. Voľba podpredsedu výboru

Bod uviedol predseda výboru Ján Gabura.

Podľa štatútu Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie čl. 4, písm. 3 bol za podpredsedu výboru navrhnutý a hlasovaním členov výboru schválený p. Viktor Križo.

Hlasovanie:

Počet členov Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie: 26

Počet prítomných členov výboru s hlasovacím právom: 20

Za: 20 Zdržali sa: 0 Proti: 0

Ref.: uznesenie Výboru pre primárnu prevenciu č. 32 z 12. marca 2024

Členovia výboru schválili za podpredsedu p. Viktora Križa.

3. Informácia k Zákonu o dištančnom poradenstve prostredníctvom liniek pomoci

Daný bod odprezentovala p. Tatiana Ivanič Rybanská, zástupkyňa krízových liniek.

Prítomným pripomenula aktivity pracovnej skupiny, ktorej prácu koordinovalo Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch (ďalej len NKS) a jej cieľom bola príprava minimálnych štandardov pre dištančné poradenstvo prostredníctvom liniek pomoci.

Vyplýva to z Národnej koncepcie ochrany detí v digitálnom priestore (Akčný plán na roky 2022-2023: Vytvoriť systémové riešenie dištančného poradenstva prostredníctvom liniek pomoci a Akčný plán na roky 2024 – 2025: Implementácia štandardov dištančného poradenstva – predpoklad na rokovanie vlády SR do konca februára).

Gestorom tejto koncepcie je NKS.

Podpora dištančného poradenstva vyplýva aj z medzinárodných záväzkov (Dohovor Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním – Lanzarotský dohovor. V jeho výbore Slovenskú republiku zastupuje NKS.

Ďalej pripomenula, že štandardy vznikali na základe širokej multirezortnej a multidisciplinárnej spolupráce medzi národnými linkami, ktoré zriaďuje štát MPSVR SR, MZ SR a linkami, ktoré zriaďujú mimovládne organizácie, Úrad na ochranu osobných údajov a tiež Integrovaný záchranný systém.

Tiež oboznámila členky a členov výboru s ich strednodobým cieľom, ktorým je implementácia štandardov: ich schválenie RVLP a RVDZ ako materiál, ktorý má smerovať k posilneniu dištančného poradenstva, ako nástroja prevencie pred sociálnym vylúčením, ochranou pred násilím a podporou duševného zdravia.

Národný projekt a Dopytovo orientovaný projekt majú pomôcť nielen linkám zriaďovaných štátom, ale aj linkám pomoci, ktoré sú buď zriaďované alebo prevádzkované mimovládnyimi organizáciami.

Za dlhodobý cieľ označila p. Rybanská legislatívne ukotvenie dištančného poradenstva prostredníctvom liniek pomoci, vrátane mechanizmov financovania a registrácie.

V diskusii k tomuto bodu vystúpili p. Viktor Križo, p. Andrej Vršanský p. Jana Merašická, p. Ján Gabura.

Predseda výboru ospravedlnil neprítomnosť p. riaditeľky NKS Márii Vargovej, ktorá sa nemohla kvôli jej dlhodobým plánovaným pracovným aktivitám výboru zúčastniť. Zároveň prisľúbil v jej mene osobnú účasť na ďalšom zasadnutí výboru.

Ostatní diskutujúci požiadali o väčšiu participáciu na aktivitách, ktorých gestorom je NKS s Výborom pre primárnu prevenciu rady vlády SR pre duševné zdravie a požiadali vedenie NKS o dodatočné zaslanie štandardov všetkým členom výboru.

Hlasovanie:

Počet členov Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie: 26

Počet prítomných členov výboru s hlasovacím právom: 20

Za: 20 Zdržali sa: 0 Proti: 0

Výbor vzal prednesené informácie na vedomie.

4. Informácia komisára pre deti o Aktuálnej výzve v prevencii duševných problémov detí a predstavenie Národného prevenčného mechanizmu

Daný bod uviedol komisár pre deti Jozef Mikloško.

Informoval v skratke prítomných o aktivitách, ktoré ich úrad v oblasti prevencie duševného zdravia detí vykonáva a čo ďalej plánujú realizovať, zaoberal sa otázkou práv detí s prihliadnutím na najvyšší záujem dieťaťa.

Diskusia k bodu sa neuskutočnila, nakoľko sa p. komisár musel kvôli nepredpokladaným pracovným povinnostiam vzdialiť, ale prisľúbil účasť na ďalšom stretnutí výboru.

Hlasovanie:

Počet členov Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie: 26

Počet prítomných členov výboru s hlasovacím právom: 20

Za: 20 Zdržali sa: 0 Proti: 0

Výbor vzal prednesené informácie na vedomie.

5. Informácia k Duševnému a neurovývinovému zdraviu detí ranného veku

Daný bod uviedla p. Oľga Matušková, ktorá poslala členkám a členom výboru na preštudovanie podkladový materiál vopred.

Navrhla zvážiť rozšírenie plánovaných osvetových aktivít na podporu rodičovských zručností rodičov všetkých detí od 0-3 rokov, osvetové aktivity orientovať na podporu maximálne možného rozvoja vývinového potenciálu každého dieťaťa, vrátane detí z najzraniteľnejších skupín, ako aj na primárnu prevenciu v oblasti vývinovej funkčnosti aj pre deti s už identifikovanými rizikami pre ďalší vývin.

K danému podnetu výbor obdržal nasledovné stanovisko z MPSVR SR sekcia sociálnej a rodinnej politiky, ktoré odznelo v diskusii:

Národná stratégia rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti 2022-2030 je zameraná na deti 0-7 rokov s dôrazom na zraniteľné skupiny detí. Posledný výstup Cesta dieťaťa popisuje intervencie na podporu vývinového potenciálu detí v ranom veku v súlade so stratégiou ako komplexný súbor intervencií na vytvorenie optimálnych podmienok na napĺňanie individuálnych potrieb dieťaťa od narodenia do 7 rokov veku a to zdravotných, výživových, vývinových, vzdelávacích potrieb, resp. ranného učenia a bezpečia každého dieťaťa v kontexte jeho rodiny, komunity a spoločnosti (koncept WHO). Cesta dieťaťa popisuje aj univerzálne intervencie (služby, výkony, programy a formy starostlivosti) sú určené pre všetky deti a ich rodiny, nielen zraniteľné skupiny.

<https://www.employment.gov.sk/files/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/vcasna-intervencia-rana-starostlivost/cesta-dietata-ranom-veku-december-2023.pdf>

Opatrenie akčného plánu k predmetnej stratégii, je definované ako „Tvorba osvetových aktivít zameraných na informovanosť odbornej a laickej verejnosti ohľadom dostupných existujúcich a novovznikajúcich služieb a starostlivosti na podporu cieľovej skupiny detí ich rodín s dôrazom potreby **zotrvania dieťaťa v jeho prirodzenom prostredí**“ Osvetové aktivity budú zamerané najmä na intervencie a potrebu komunitnej starostlivosti pre cieľovú skupinu detí a rodičov od 0-7 rokov, tak ako je definované v stratégii.

Hlasovanie:

Počet členov Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie: 26

Počet prítomných členov výboru s hlasovacím právom: 20

Za: 20 Zdržali sa: 0 Proti: 0

Ref.: uznesenie Výboru pre primárnu prevenciu č. 33 z 12. marca 2024

Výbor schválil uznesenie.

Informácia o Fonde na podporu duševného zdravia

K danej téme sa vyjadril p. Andrej Vršanský

Informoval o vytvorení nového Výboru pre psychosociálnu podporu v oblasti duševného zdravia RDVZ a o cieľoch, ktoré má výbor naplňať. Poukázal na vytvorenie nového typu služieb, ktorých základ spočíva v psychosomatickej podpore v oblasti duševného zdravia a zároveň by sa tak vyplnil priestor medzi sociálnymi a zdravotníckymi službami.

Do tejto agendy zároveň spadá aj zriadenie finančného nástroja na podporu prevencie duševného zdravia, ktorý by mohol mať v odporúčaniach podobu Fondu pre podporu duševného zdravia.

Hlasovanie:

Počet členov Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie: 26

Počet prítomných členov výboru s hlasovacím právom: 20

Za: 20 Zdržali sa: 0 Proti: 0

Výbor vzal uvedené informácie na vedomie.

Rôzne

Do bodu Rôzne výbor obdržal písomné podnety od p. Viktora Križa, ktoré sa týkali viacerých tém.

1. Zaujímal sa o stav spracovania nadrezortného zákona o psychologickej a terapeutickej činnosti. Do diskusie sa zapojila členka výboru p. Eva Klimová, ktorá v uplynulom období participovala na tvorbe zákona. Keďže už nie je členkou tímu, ktorý sa touto problematikou aktívne zaoberá, výbor požiadal o písomné vyjadrenie ku stavu spracovania zákona tajomníčku Rady vlády SR pre duševné zdravie Desanku Kanderovú.
2. Ďalší podnet p. Viktora Križa sa týkal odborných návrhov a riešení MV SR a MŠVVAM SR v súvislosti s riešením prevencie bezpečnosti na školách.

Písomné stanovisko členky a členovia výboru mali zaslané písomnou formou vopred z MV SR.

Za MŠVVAM SR sa touto problematikou zaoberá VÚDPaP a p. riaditeľka Janette Motlová ho výboru cez videokonferenciu sprostredkovala.

Poukázala na fakt, že VÚDPaP v tejto problematike rieši odborné činnosti, ktoré majú dopad na bezpečnosť na školách. V tejto súvislosti sú na ich internetovej stránke ale aj na stránke MŠVVAM SR uverejnené schválené štandardy odborných činností na prevenciu bezpečnosti na školách a štandardy postupu pri krízovej intervencii.

Aktuálne pripravujú národný projekt Duševné zdravie a prevencia, ktorý je nateraz v počiatočnej fáze. (všetky informácie sú dohľadateľné na webovej stránke VÚDPaPu).

Pripomenula, že v rámci projektu v ňom bude zahrnutá aj séria vzdelávaní, napr. vzdelávanie pre riaditeľov škôl ako postupovať v prvých minútach krízovej situácie so žiakmi, pokiaľ nepríde krízový tím s odborníkmi, ktorí budú danú situáciu riešiť. Na Slovensku máme takto

vyškolených vyše 800 odborníkov pre prácu v krízovej intervencii. Členky a členov výboru tiež oboznámila, že robia výskum O duševnom zdraví detí a žiakov od troch rokov.

3. p. Viktor Križo informoval prítomných o vzniku pracovnej skupiny pod Komisiou štrukturálnych fondov PO 4 pre deti a rodiny v riziku, ktorá spája 12 národných projektov v téme podpory ohrozených detí vrátane témy duševného zdravia. Vyslovil potrebu zjednotenia kampaní duševného zdravia a liniek tak, aby všetci navzájom podporovali jednotné princípy.

Hlasovanie:

Počet členov Výboru pre primárnu prevenciu Rady vlády SR pre duševné zdravie: 26

Počet prítomných členov výboru s hlasovacím právom: 20

Za: 20 Zdržali sa: 0 Proti: 0

Výbor vzal uvedené informácie na vedomie.

Na záver zasadnutia predseda výboru Ján Gabura poďakoval prítomným za konštruktívnu diskusiu a poprial všetkým prítomným úspechy pri napĺňaní ich pracovných cieľov.

Schválil, dňa 21. marca 2024

Ján Gabura, v.r.
predseda Výboru pre primárnu prevenciu
Rady vlády SR pre duševné zdravie